

Література

1. Валимова Г.В. К вопросу о коммуникативных единицах // Вопросы синтаксиса русского языка. – Ростов н/Д, 1971. – С. 78–84.
2. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.
3. Грамматика русского языка / Под ред. В.В. Виноградова. – Т. 2, ч. 2. – М., 1960. – 440 с.
4. Гуйванюк Н.В., Агафонова А.М., Шабат-Савка С.Т. Синтаксис неповного речення. Еквіваленти речень: Навч.-метод. посібник. – Чернівці: Рута, 2007. – 100 с.
5. Гуйванюк Н.В., Лучак Г.Р. Комунікативна структура драматичного тексту // Філологічні студії. – № 1. Науковий часопис. – Луцьк, 2000. – С. 66–71.
6. Дудик П.С. Из синтаксису простого речення: Речення. Класифікація речень. Односкладні речення. Неповні речення. Еквіваленти речення. Навч.-метод. посібник. – Вінниця, 1999. – С. 207–251.
7. Дудик П.С. Синтаксис сучасного українського розмовного літературного мовлення. – К.: Наукова думка, 1973. – С. 131–212.
8. Дудик П.С. Явища номінації, сегментації і контамінації в структурі речення / Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975.
9. Загнітко А. Теоретична граматики української мови: Синтаксис. – Донецьк: ДонНУ, 2001. – 662 с.
10. Золотова Г.А. Очерк функционального синтаксиса русского языка. – М.: Наука, 1973. – 351 с.
11. Курс сучасної української літературної мови / За заг. ред. Л.А. Булаховського. – К.: Рад. шк., 1951. – 498 с.
12. Сиротинина О.Б. Лекции по синтаксису русского языка. – М.: Высшая школа, 1980. – 144 с.
13. Слинько І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1994. – 670 с.
14. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За ред. І.К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1972. – 516 с.
15. Русская грамматика / Под ред. Н.Ю. Шведовой. – М.: Наука, 1980. – 710 с.
16. Шахматов А.А. Синтаксис русского языка. – Л.: Угпедгиз, 1941. – 288 с.

УДК 811.161.242

ГУЛИК О.І.
(Львів)

ДАВНІ СЛОВ'ЯНСЬКІ ІМЕНА ЯК ТВІРНІ ОСНОВИ МІКРОТОПОНІМІВ ПІВНОЧІ ЛЬВІВЩИНИ

У статті проаналізовано творення мікротопонімів півночі Львівської області від прізвищ, в основі яких – давні слов'янські імена, зокрема усічені відкомполітні особові назви та імена відапеллятивного походження.

Особові назви людей є важливим джерелом для величезного пласту топонімів (так, “більшість слов'янських ойконімів – це генетично відантропонімні утворення” [15, с. 13]). Особливо це помітно в мікротопонімії, де “різноманіття пасовищ, лугів, боліт, ярів, однотипних за своїми географічними властивостями, легше було виділити і розрізнявати за приналежністю їх певній особі” [9, с. 281].

В українському мовознавстві мікротопоніми, базовими основами для утворення яких є антропонімний матеріал, розглядаються у працях О. Михальчук [8], Л. Костик [9], Н. Лісняк [7], Н. Сокіл [11; 12] та ін.

Більшість відантропонімних мікротопоназв засвідчують тісний зв'язок людини з землею. Вони вказують на те, кому саме належав чи належить географічний об'єкт (*Боївка, Котівщина, Коцюрове*), хто мешкав чи мешкає у цій місцевості (*Бориси, Жуки*).

Мікротопонімний матеріал півночі Львівщини засвідчив велику кількість найменувань географічних мікрооб'єктів, що є дериватами від давніх слов'янських імен, тобто особових назв (імен) праслов'янського походження або утворених у пізніший час на споконвічно слов'янському мовному ґрунті [4, с. 13]. Варто зазначити, що більшість досліджених мікротопонімів походить не безпосередньо від цих антропонімів, а від прізвищ, в основі яких – давні слов'янські імена.

Проведений аналіз зібраних мікротопоназв показав, що найменування творилися:

а) *від давніх слов'янських усічених відкомполітних імен:*

Божики [‘*божик*’і] (пріслок, с. Магерів Жв) < прізвище (надалі – ПН) *Божик* < 1) особова назва (ОН) *Божик* < ОН *Божь* (усічене утворення від слов'янських імен-комполітів *Божерадь*, *Божеславь* та ін.) (Дем., 57; Худ.1, 37; Чуч., 77); 2) від іменникової основи бог- або від прикметника

божий за допомогою демінутивного суфікса -ик (Ред., I, 82); 3) від імені Божо (Чуч., 77). Мікротопонім називає поселення, де більшість родин має прізвище Божик.

Боївка [бо'її́ка] (вулиця, с. Спасів Ск) < ПН *Бой* (< ОН Бой < 1) усічене утворення від композитів *Бой[слав]*, *Бой[мирь]*, де праслов'янського *бои-* означає “битва” (Дем., 61; Ост., 530; Худ., Дем., 18); 2) від південнослов'янського імені *Боја*, *Боје*, *Бойко* чи *Војислав* (Чуч., 78)) + *-іvk-a*. Первісне значення мікротопоназви: “частина села, де проживає родина на прізвище Бой”.

Бориси ['бориси] (присілок, с. Любеля Жв) < ПН *Борис* < ОН Борис (відоме слов'янське ім'я, яке виникло внаслідок усічення слов'янського імені-композита *Борис[лав]* (Ред., I, 89; Фар., 148; Худ. 1, 42; Чуч., 83)).

Борухи [бо'ру'хи] (вулиця, с. Трійця Рд) < ПН *Борух* < 1) ОН *Боръ* < *Бор[ислав]* і под. (Дем., 61; Фар., 149); 2) *Борух* “єврейське ім'я” (Гр., I, 89) (Ред., I, 92; Фар., 149). Мікротопонім вказує на те, що в цьому кутку села першим побудувався господар на прізвище *Борух*.

Громівка [г'ром'ї́ка] (поле, с. Старий Милятин Бс) < ПН *Гром* (< 1) суфіксальне утворення від ОН *Громиславъ* (Дем., 58; Ост., 536; Фар., 175; Худ. 1, 85); 2) *грім* (Ост., 536; Ред., I, 254, Фар., 175)) + формант *-іvk-a*. Малоімовірною видається версія, що мікротопонім походить від назви явища природи *грім* чи від апелятива *громівка* (камінь для кресання вогню (Он., I, 194)). Пор., український ономаст Худаш М. розглядає співзвучний до цього найменування ойконім як дериват від ОН *Громъ* (Худ. 1, 85).

За Мальцем [за 'мал'цим] (хутір, с. Павлів Рд) < ПН *Малець* < 1) ОН *Малець* (давньо-слов'янське чол. ім'я *Мальць*, що є суфіксальним дериватом від ОН *Маль* (пор. композит *Маломирь*), рефлексі якого дотепер збереглися у різних слов'янських мовах) (Дем., 76; Чуч., 358); 2) *малець* (= малий, пор. польське *males*) (Ред., I, 642-643), тобто прізвище *Малець* < прізвисько *Малець* < домінуюча зовнішня ознака “малий зріст” (*малець*). Мікротопонім виступає у формі прийменникової конструкції і називає поселення, що розташоване за господарством чоловіка на прізвище *Малець*.

Ратків ['ратк'ї́] (пасовище, с. Перемиловичі Ск) < ПН *Ратко* (< ОН *Ратко* < ОН *Рат* (усічений варіант слов'янського чол. імені на зразок *Ratimir*, *Ratoslav* або латинського особового імені *Нопогат*. Пор. ще сучасні болгарські імена *Ратомир*, *Ратко* (Чуч., 478)) + *-к-о*) + посесив *-іv*. Первинне значення: “поле, яким володів *Ратко*”.

Сихів ['сих'ї́] (вулиця, с. Павлове Рд) < ОН *Сехъ* (продукт композитного усічення *Се[тһ]хъ* і зрощення внаслідок цього усічення початкового відкритого складу *Се-* з неусіченим кінцевим приголосним *-хъ* постпозитивного компонента в новотворі *Сехъ* (Худ., Дем., 196)) + посесив *-іv*. Малоімовірною є версія походження цього мікротопоніма від урбаноніма *Сихів* (район м. Львова, де колись було однойменне село), що в мовленні вживається також з іронічним значенням “густонаселене місце”.

б) *від давніх слов'янських імен відапелятивного походження*, тобто імен, “які переважно в своїй основі містять первісний мотив номінації” [13, с. 16]. Ці антропоніми, що є твірними основами значного пласту досліджуваної мікротопонімії, за їх первісним етимонами поділяємо:

– від назв тварин:

Баранівка [бара'н'ї́ка] (поле, с. Перетоки Ск) < ПН *Баран* + *-іvk-a*. Це поселення, в якому жив (або яким володів) *Баран* (пор., колишня назва цього села – *Баранії Перетоки* (АТП, 347)). Як зазначає М. Худаш, “ОН *Баран* співзвучна з апелятивом *баран*, тож досі з ним і асоціюється. Назви тварин у ролі ОН у слов'янській антропонімії – не рідкість, тож і апелятив *баран* вповні міг бути використаний для іменування ним особи за певним мотивом номінації” (Худ. 2, 18). Так, дослідниці М. Демчук, І. Фаріон зараховують ОН *Баран* до ПН, які утворилися від давніх слов'янських автохтонних імен відапелятивного походження (зокрема лексико-семантичної групи ПН, що походять від назв тварин) (Дем., 123; Фар., 17). Однак ця ПН могла бути суфіксальним утворенням на *-ань*: 1) від твірної кореневої основи *Бор-* (Худ. 2, 18); 2) від антропоніма *Бара* (Чуч., 49). Цей антропонім послугував твірною базою для інших зафіксованих назв географічних мікрооб'єктів: **Бараній Горб [ба'ран'ї́й горб'']** (горб, с. Добросин Жв), **Баранова Долина [ба'ранова до'лина]** (поле, с. Перв'ятичі Ск), **Баранове [ба'ранове]** (ліс, с. Леньків Бс).

Бобрик ['бобрик] (берег озера, с. Добрячин Ск) < ПН *Бобрик* < 1) ОН *Бобрик* (Дем., 122); 2) ОН *Бобръ*, *Бобер* + суфікс *-ик* (Ост., 529; Фар., 49; Чуч., 74); 3) від назви тварини *бобрик* (зменшене до *бобер*) (Ост., 529; Ред., I, 76; Фар., 49); 4) від населеного пункту *Бобрик* (Ост., 529). Ймовірно, що мікротопонім мотивується тим, що на цьому березі водойми колись водилися *бобри*. Цю думку поділяють респонденти.

Жуки [жу'ки] (частина села, с. Погарисько Жв) < ПН *Жук* < 1) ОН *Жук* (Дем., 126); 2) *жук* (Ред., I, 367; Фар., 193; Чуч., 226). Первісне значення мікротопоназви: “частина села, де більшість жителів має прізвище *Жук*”.

Журавель [жура'вел'] (урочище, с. Добросин Жв) < ПН *Журавель* < 1) ОН Журавель (Дем., 126); 2) від апелятива журавель, що має значення: а) назва птаха; б) пристрій для тягнення води з криниці; в) назва танцю (Ред., I, 368). Можливо, мікротопонім, за словами місцевого населення, вказує на те, що у цій заболоченій місцевості було багато журавлів. Антропонім Журавель ліг в основу й інших проаналізованих найменувань: **Журавлева Нива** [жураў'лева 'нива] (ліс, с. Смиків Ск), **Журавлиха** [жураў'лиха] (горб, с. Полове Ск).

Качурівка [качур'їўка] (урочище, с. Сушно і с. Трійця Рд) < ПН *Качур* (< 1) ОН Качур (Дем., 126); 2) назва птаха качур (Ред., I, 449; Фар., 203; Чуч., 254)) + *-івк-а*. Вірогідно, що це наймення є дериватом від апелятива *качур*, адже, за словами респондентів, у цій місцевості водяться дикі качки.

Комарівка [кома'р'їўка] (частина села, с. Воля-Висоцька Жв; поле, с. Нова Кам'янка Жв) < ПН *Комар* (< 1) ОН Комар (Дем., 126); 2) комар (Ред., I, 497; Фар., 210; Чуч., 279)) + *-івк-а*. Д.Г. Бучко розглядає співзвучне до цього мікротопоніма найменування населеного пункту Покуття як дериват від ОН Комар [3, с. 80]. Ймовірно, що мікротопонім мотивується назвою комахи, адже, як зазначають місцеві жителі, це заболочена місцевість, де водяться *комарі*.

Котикова Яма [коти'кова 'яма] (яма, с. Городище Ск) < *Котикова* (ПН Котик (< 1) ОН Котик (зменшене суфіксальне похідне утворення на *-ик* від вихідної ОН Кіт (Дем., 123; Худ.2, 167) або патронімне утворення від ОН Кіт (Фар., 215; Чуч., 294); 2) котик (демінутив до апелятива кіт) (Ред., I, 525; Фар., 215; Худ., 167); 3) котик (суцвіття верби) (Чуч., 294)) + посесив *-ов-а*) *яма*.

Котівщина [кот'їўш'чина] (поле, с. Городище Ск) < ПН *Кіт* (< 1) ОН Кіт (Дем., 123); 2) кіт (Ред., I, 468; Фар., 205; Худ.2, 167; Чуч., 265)) + *-івцин-а*. Первісне значення мікротопоніма: "земля, яка належала власнику на прізвище Кіт".

Коцюрове [ко'ц'урове] (поле, с. Домашів Ск) < ПН *Коцюр*, *Коцур* (< коцур (кіт) (Ред., I, 528; Худ.2, 169; Чуч., 297)) + посесив *-ов-е*. Найменування вказує на власність фермера Коцюра.

Сороківка [соро'к'їўка] (куток, с. Реклинець Ск, с. Хлівчани Ск) < ПН *Сорока* (< 1) ОН Сорока (Дем., 124); 2) сорока (Ред., II, 995; Фар., 227; Чуч., 529)) + *-івк-а*. Цей антропонім послугував твірною базою мікротопоназв **Сороки** [со'роки] (присілок, с. Замочок Жв), **Сорочі Лози** [со'роч'і 'лози] (частина села, с. Дев'ятир Жв). Ймовірно, що останнє найменування мотивується назвою птаха (*сорока*);
– назв рослин:

Кваснищева [квас'нищева] (урочище, с. Грицеволя Рд) < ПН *Квасниця* (< квасниця (дика яблуня, кислиця) (Ред., I, 451; Фар., 203)) + посесив *-ев-а*.

Макове [макове] (куток, м. Великі Мости Ск) < ПН *Мак* (< 1) рослина мак (Ред., I, 636; Фар., 233; Худ.2, 224; Чуч., 356); 2) ОН Мак (варіант імені Мако (співвідноситься з Макавей, Макар та ін.) (Чуч., 356)) + *-ов-е*. Місцеве населення пов'язує виникнення цього мікротопоніма з тим, що ця місцевість була покрита *маками* (поле, де росте ця рослина). Однак, можливо, ця назва мотивується тим, що у цій частині міста першим побудував хату Мак;

– назв страв:

Борщів [борш'ч'їў] (хутір, с. Сморгів Рд, с. Щуровичі Рд) < ПН *Борщ* (< 1) ОН Борщ (Дем., 131), 2) борщ (назва страви, рослини) (Ост., 530; Ред., I, 93; Фар., 149; Худ.2, 42; Чуч., 85)) + посесив *-ів*.

Ковбасова Шия [коў'басова 'шия] (поле, с. Залежня Ск) < *Ковбасова* (< ПН Ковбаса (< ковбаса (Ред., I, 482; Чуч., 272)) + *-ов-а*) *шия*.

Крохмалівщина [крохма'л'їўшчина] (поле, с. Спасів Ск) < ПН *Крохмаль* (< крохмаль (Ред., I, 546; Фар., 218)) + *-івцин-а*;

– назви предметів та об'єктів:

Саганівка [сага'н'їўка] (куток, с. Скоморохи Ск) < ПН *Саган* (< саган (котел, велика каструля) (Ред., II, 920; Фар., 276; Чуч., 499)) + *-івк-а*. Пор., паралельна назва цього кутка – **Саганівщина** [сага'ніўшчина].

Чепелеве [че'пе"леве] (поле, с. Гута Ск) < ПН *Чепель* (< 1) ОН Чепель (Дем., 133), 2) чепель (ніж з відломленим кінцем (Гр., IV, 451)) (Ред., II, 1159; Фар., 308; Чуч., 601)) + *-ев-е*.

Особові назви людей є важливим джерелом мікротопонімії півночі Львівської області. Стало очевидним, що антропоніми, які лягли в основу досліджених мікротопонімів, переважно вказують на власника об'єкта чи першопоселенця.

Проведений аналіз засвідчив значну кількість найменувань, що є дериватами від давніх слов'янських імен. Виявлено, що найбільш продуктивною базою для творення таких мікротопоназв є слов'янські автохтонні імена відапелятивного походження (*Макове*, *Сороківка*). Значна частина до-

сліджених назв географічних мікрооб'єктів утворилася і від давніх слов'янських усічених відком-
позитних імен (*Божики, За Мальцем*).

Умовні скорочення

- Бр – Бродівський район Львівської області;
- Бс – Буський район Львівської області;
- Жв – Жовківський район Львівської області;
- Км-Бз – Кам'янка-Бузький район Львівської області;
- Рд – Радехівський район Львівської області;
- Ск – Сокальський район Львівської області.

Література

1. Адамовіч Я. Мікратапанімічныя назвы. – Мінськ, 1971.
2. Багамольнікава Н.А. Парадыгматычныя сувязі тапонімаў // Актуальныя вопросы славян-
ской ономастики. Славянская ономастика в ареальном, этимологическом и хронологическом аспек-
тах. – Гомель, 2006. – С. 3–8.
3. Бучко Д.Г. Походження назв населених пунктів Покуття. – Львів, 1990.
4. Демчук М.О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV–XVII ст. –
К., 1988.
5. Карпенко М. Відантропонімі мікротопоніми Кременецького району Тернопільської області //
Наук. вісник Чернівецького ун-ту. – 2007. – Вип. 354–355. Слов'янська філологія. – С. 167–172.
6. Костик Л.Б. Гідронімія Буковини (назви непротічних вод): Автореф. дис... канд. філол.
наук. – Івано-Франківськ, 2003.
7. Лісняк Н.І. Мікротопонімія Західного Поділля: Автореф. дис... канд. філол. наук. – Уж-
город, 2004.
8. Михальчук О. Мікротопонімія Підгір'я: Автореф. дис... канд. філол. наук. – К., 1998.
9. Поротников П.Т. Топонимы антропонимического происхождения Талицкого района Сверд-
ловской области // Ономастика Поволжья 2 (Материалы II Поволжской конф. по ономастике). – Горь-
кий, 1971. – С. 281–285.
10. Редько Ю.К. Взаємозв'язки між українськими прізвищами та топонімічними назвами //
Питання слов'янського мовознавства. – 1958. – Кн. 5. – С. 227–239.
11. Сокіл Н.В. Мікротопонімія Сколівщини: Автореф. дис... канд. філол. наук. – Львів, 2007.
12. Сокіл Н.В. Мікротопонімія Сколівщини. – Львів, 2008.
13. Фаріон І. Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини кін. XVIII – поч. XIX ст.
(з етимологічним словником). – Львів, 2001.
14. Худаш М.Л. З історії української антропонімії. – К., 1977.
15. Худаш М.Л., Демчук М.О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв
населених пунктів (відантропонімі утворення). – К., 1991.
16. Łesiów M. Terenowe nazwy własne Lubelszczyzny. – Lublin, 1972.

Джерела ілюстративного матеріалу

1. АТП – Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 р. – К., 1947.
2. Гр. – Словарь української мови // Упоряд. з додатком власного матеріалу Б. Грінченко. – К.,
1907–1909. – Т. 1–4.
3. Дем. – Демчук М.О. Слов'янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV–XVII ст. –
К., 1988.
4. Он. – Онишкевич М.Й. Словник бойківських говірок: У 2 т. – К., 1984.
5. Ост. – Осташ Р. До походження прізвищевих назв Реєстру (спроба етимологічного словника) //
Реєстр війська Запорозького. – К., 1995. – С. 515–567.
6. Ред. – Редько Ю.К. Словник сучасних українських прізвищ: У 2 т. – Львів, 2007.
7. Фар. – Фаріон І. Українські прізвищеві назви Прикарпатської Львівщини кін. XVIII – поч.
XIX ст. (з етимологічним словником). – Львів, 2001.
8. Худ. 1 – Худаш М.Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів: Утво-
рення від слов'янських автохтонних відкомпозитних скорочених особових власних імен. – К., 1995.
9. Худ. 2 – Худаш М.Л. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (утво-
рення від відапелятивних антропонімів). – Львів, 2004.

10. Худ., Дем. – Худаш М.Л., Демчук М.О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів (відантропонімі утворення). – К., 1991.

11. Чуч. – Чучка П. Прізвища закарпатських українців: історико-етимологічний словник. – Львів, 2005. УДК 174:81'25-05

ДАРМОРОЗ Г.А.
(Хмельницький)

РОЛЬ ТА ФУНКЦІЇ ПЕРЕКЛАДАЧА У КОНТЕКСТІ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

У статті висвітлюються та узагальнюються функції перекладача на сучасному етапі розвитку ділової комунікації. Адже, не знаючи всіх завдань, які стають перед перекладачем у процесі роботи, викладач не в змозі підготувати висококваліфікованих фахівців.

Значне розширення міжнародних зв'язків сприяє зростанню зацікавленості у вивченні іноземної мови, в проблемах ділової комунікації. Необхідність у підготовці перекладачів для роботи у сфері бізнесу, економіки, торгівлі, які мають досконало володіти іноземними мовами, ставить перед викладачами певні завдання. Перекладач повинен вміти слухати, розуміти, читати, інтерпретувати, реферувати, критично оцінювати, описувати, коментувати подію, тобто всілякими методами опрацювати іншомовну інформацію.

Одним із компонентів рівня володіння іноземною мовою як засобом ефективного спілкування являються типи текстів, друкованих і письмових матеріалів, котрі можуть служити джерелом інформації, і відповідним сприйняттям умінь, необхідних вивченню іноземної мови в роботі з різними джерелами і в самостійній роботі. Виходячи з того, що навчання читання – головне завдання навчання іноземній мові, вироблення навичок самостійної роботи і роботи з друкованими джерелами являються важливими в мовленнєвій комунікації. Для формування адекватних умінь читання велике значення має характер текстів: зміст, інформативність, цікава фабула. Від якості текстового матеріалу залежить мотивація читачької діяльності студентів, але й помітною стає потреба у розширенні словникового запасу [1, с. 9].

Завдання викладача іноземної мови у вищому навчальному закладі є навчити майбутнього фахівця здійснювати мовно-інформаційну обробку “чужого” тексту (як мовою оригіналу, так і мовою перекладу) у різних формах, тобто він повинен зуміти передати інформацію тексту-джерела із різним ступенем стислості, прокоментувати фахову інформацію, укласти тези тощо. Для майбутніх спеціалістів професійно-значущими сферами є суспільно-політична і фахова (юридична, економічна, історична), в тому числі науково-фахова. Вміння опрацювати іншомовну інформацію набуває неабиякого значення та дозволяє значно покращити якісні та кількісні показники мовної підготовки; зробити учбовий процес цікавим, насиченим, збільшити мотивацію вивчення іноземних мов, збільшити продуктивність нетворчих компонентів у вивченні іноземних мов (пошук слів у словниках, пошук синонімів, переклад технічних текстів, тощо), вводити ігрові елементи при вивченні мови, постійно проводити тестовий контроль перевірки знань та умінь студентів.

Адже, практична мета навчання іноземній мові – вчити мову як засіб спілкування, а головний методичний принцип-комунікативна направленість [1, с. 15].

Тому у процесі навчання студентів значне місце посідає робота з газетними матеріалами. Газетні шпальти пропонують величезну кількість різноманітних матеріалів. Самі німці розрізняють наступні види газетних текстів:

Коментар (Der Kommentar): прагне дати незалежну інтерпретацію, пояснення та тлумачення останніх подій, тенденцій суспільного та політичного розвитку. Матеріал часто подається у іронічній формі аби викликати полеміку. Критична стаття (Die Kritik): статті, які присвячені, як правило, аналізу мистецьких творів (кінофільмів, театральних вистав, музики тощо) і являють собою хоча і суб'єктивну, але професійну та мистецько обґрунтовану оцінку подій у галузі культури. Глоса (Die Glosse): відображає думку журналіста щодо, наприклад, політичних чи суспільних подій і, навідміну від коментарів, характеризується полемічністю, пропонує преінформацію – тобто, читач точно знає, про що йдеться, і містить досить багато розмовних кліше та іронічних оцінок. Повідомлення (Der Bericht): описує подію і, в основному, обмежується викладенням фактів, хоча може бути досить оманливим та тенденційним. Репортаж (Die Reportage): розповідає про події досить широко та докладно, містить суб'єктивні враження та оцінки. Коротке повідомлення (Die Nachricht/Meldung): повідомляє про останні події коротко, але повно, не дає оцінок. Розповсюджується, як правило, через спеціальні агенції. Інтерв'ю (Meinungsinterview): пропонує оцінки, аргументи, тлумачення щодо конкретних фактів та подій і може, таким чином, спричинити суттєвий вплив на громадську думку. Змішані форми (Mischformen): стійка тенденція застосування таких форм спостерігається у бульварній пресі: повідомлення підсилюються суб'єктивними та полемізуючими компонентами. Цей вид читання розгля-